

Time: 3 Hours

Total Marks: 100

1. All Questions are compulsory.
2. Exercise internal options wherever given.
3. Figures to the right represent full marks to the question.
4. All questions should be answered w.r.t assessment year 2023-24.
5. All workings shall form part of the main answer.
6. Use of simple calculator is allowed.

Q.1A .Choose the **Most Appropriate** Alternative and rewrite the Statements (**Any Ten**) (10)

1. Income earned and received in India is taxable in the hands of _____.
(a) Resident and Ordinary Resident only (b) Resident but not Ordinary Resident only
(c) Non-Resident only. (d) All three Residential categories of persons.
2. Voluntary Retirement Compensation received by an employee is exempt upto Rs. _____.
(a) 20,00,000. (b) 10,00,000. (c) 5,00,000. (d) 3,50,000.
3. Lumpsum payment received on retirement from Statutory Provident Fund is _____.
(a) Exempt. (b) Exempt up to 12% of Basic Salary.
(c) Exempt up to 9.5% interest rate. (d) Exempt up to 50% of amount received.
4. Pre-construction period interest on housing loan is allowed as deduction in _____ instalments, upon completion of construction.
(a) One (b) Three (c) Five (d) Seven.
5. _____ is not a deduction under the head of salary.
(a) Standard deduction. (b) Entertainment allowance.
(c) Tax on Employment (d) Interest on loan
6. While computing the exemption of Gratuity for a person covered under the **Payment of Gratuity Act**, Salary refers to _____.
(a) Basic plus Dearness Allowance (b) Net taxable Salary
(c) Gross Salary (d) Basic plus Dearness Allowance plus % of commission on turnover.
7. In case of unlisted shares, Short-Term Capital Gain arises, if the period of holding of shares is _____.
(a) Not more than 36 months (b) Not more than 12 months
(c) Not more than 24 months (d) Not more than 10 months
- 8 .Deductions under chapter VI A cannot exceed _____.
(a) Rs.1,50,000 (b) Gross Total Income
(c) Net Taxable Income (d) Rs. 2,50,000.
9. Indexation of cost will be allowed, only while computing _____.
(a) Short term capital gain. (b) Long term capital gain
(c) Medium term capital gain (d) Both short term and long-term capital gain

10. From the following, ----- is a capital asset as defined u/s 2(14) of the Income Tax Act, 1961.

- (a) Urban Agricultural land (b) Personal Scooter (c) Personal Utensils (d) Personal Car

11. If any asset is used for less than ----- days in the year of acquisition, the depreciation rate will be 50% of the normal rate as per Income Tax Act 1961.

- (a) 180 (b) 90 (c) 365 (d) 45

12. The value of rent free accommodation provided by the employer is a ----- perquisite.

- (a) Taxable (b) Taxable only in case of specified employees
(c) Not Taxable (d) 50% is Taxable

Q.1.B. State whether the following statements are True or False (**any ten**) (10)

1. Shiv Shakti Mitra Mandal is assessable under the Income tax as Association of Persons.
2. Standard Deduction u/s 16(1) under the head salary cannot exceed Rs.50,000.
3. Leave Encashment is exempted upto a maximum of Rs.3,00,000.
4. Income earned and received outside India is not taxable to Resident and Ordinary Resident.
5. Income from smuggling is not taxable under the Income Tax Act, as it is illegal.
6. Depreciation is allowed only when it is claimed.
7. Capital gain on transfer of depreciable business assets is always short-term capital gain.
8. Income by way of interest received on compensation or on enhanced compensation on compulsory acquisition of capital asset is chargeable under the head Income from Sources.
9. There are total five heads of Income.
10. Donation to a political party is an allowable business expenditure.
11. Repairs of a worn out part of machinery used in factory is an admissible expense under Income Tax Act, 1961.
12. Status of Indian citizen is always a resident.

Q.2.A Dr Sanjay Ghokshe works as Associate Professor, Dr Y. Y. Patil Institute of Hotel Management. He has provided the following particulars of his income for the previous year ended 31st March 2023; you are required to compute his total income for Assessment Year 2023-24. (10)

Sr. No.	Particulars	Amount (Rs)
1	Monthly Basic Pay	1,35,500
2	Dearness allowances 42% of Basic Pay	
3	Professional tax	2,500
	Other information :	
4	He received income from crossword puzzle	59,000
5	He has written book on 'Cafeteria Management' and received royalty from publisher	67,000
6	He contributed to Pension fund	1,40,000
7	He paid medical insurance premium of Rs 20,000 by cheque for himself.	

Q.2.B From the following information provided by Mr Ashvaghosha for the previous year ended on 31st March 2023, you are required to compute the net taxable income for the Assessment year 2023-24. (10)

Particulars	House at Parel Rs.	House at Panvel Rs.
Status	Let-out	Self-occupied
Fair Rent (per month)	60,000	55,000
Rent Received (p.a.)	8,00,000	Nil
Municipal Taxes Paid	32,000	25,000
Interest on loan taken borrowed on 1 April 2022 for house construction	Nil	2,25,000
Maintenance charges	55,000	75,000
Other Information		
Interest on fixed deposit with company		Rs 32,000
He invested Rs.60,000 in National Saving Certificates		
He paid Interest Rs.32,000 on Education loan taken from Bank of India for his son, who is pursuing post-graduation in Data sciences from Gokhale Education Society, Nasik Institute (recognized).		

OR

Q2C. Mr Ghanshyam is employed with M/s ABC Ltd as HR manager. He has provided you with the following income details for the previous year 2022-23. You are asked to compute his net taxable income for the assessment year 2023-24. (20)

1. Basic Salary Rs 80,000 per month
2. Dearness Allowance Rs 25,000 per month
3. House Rent Allowance Rs 50,000 per month
(Exempt Rs 20,000 per month)
4. Perquisite value of Laptop Rs 2,10,000 p.a.
5. Fixed Medical Allowance Rs 25,000 p.a.
6. Entertainment Allowance Rs 6000 per month.
7. Mediclaim Insurance premium paid Rs 15,000.
8. He invested Rs.2,00,000 in Public Provident Fund.

He is also the owner of two house properties .

Particulars	House property 1 (Self-Occupied)	House property 2 (Let out)
Municipal Valuation	Rs 10,00,000 p.a.	Rs 6,00,000 p.a.
Fair Rent	Rs 8,00,000 p.a.	Rs 8,00,000 p.a.
Actual Rent Received	-	Rs 85,000 per month
Municipal Taxes Paid	Rs 90,000	Rs 60,000 (paid by the tenant)
Interest on Home loan	Rs 2,50,000	Rs 2,00,000
Water Bill	Rs 10,000 p.a.	Rs 5,000 p.a
Premises Maintenance	Rs 1200 per month	Rs 800 per month

Q.3 A. Following is the Profit & Loss Account of “M/s Fashionable Art” owned by Mrs. Urvashi Pandit, for the year ended 31st March, 2023. (20)

Profit & Loss Account For the Year Ended 31st March, 2023

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Salaries	3,60,000	By Gross Profit	10,42,800
To Telephone Expenses	12,650	By Saving Bank Interest	13,900
To Office Expenses	42,000	By Interest on Time Deposit	40,000
To Profession Tax	2,500	By Dividend from Indian Co.	10,000
To Staff Incentives	48,800		
To Printing & Stationery	4,500		
To Depreciation	12,000		
To Laptop Purchased	58,000		
To Advertisement	52,000		
To Interest on Personal Loan	22,000		
To Custom Duty Paid	45,000		
To Net Profit	4,47,250		
Total	11,06,700	Total	11,06,700

Additional Information:

- 1) Depreciation as per Income Tax Rules is Rs.10,000.
- 2) Advertisement includes Rs.15,000 for advertisement in souvenir of a Political Party.
- 3) She paid Rs.25,000 towards Pension Fund of LIC.
- 4) She invested Rs.80,000 in ULIP Plan.
- 5) Salary include Rs.60,000 (Rs.5,000 per month) paid to her Son Mr. Umesh Pandit who is B. Com Graduate and write the accounts for her business.

Compute the Net Taxable Income of Mrs. Urvashi Pandit's for the assessment year 2023-24.

OR

Q3 B. Following is the Profit & Loss Account of “M/s Quality House” owned by Mr. Divakar Raorane, for the year ended 31st March, 2023. (20)

Profit & Loss Account For the Year Ended 31st March, 2023

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Salaries	3,10,000	By Gross Profit	9,64,800
To Electricity Expenses	9,500	By Rent Received from Let-out House Property	2,87,000
To Municipal Tax	10,000	By Unrealized Rent Recovered for F.Y. 2021-22	10,200
To Profession Tax	2,500		
To Income Tax	12,400		
To Conveyance Expenses	45,200		
To Depreciation	10,500		
To Repairs & Maintains	25,500		
To Professional Fees Paid	12,000		
To Interest on Housing Loan	50,000		
To Furniture Purchase	82,000		
To Net Profit	6,92,400		
Total	12,62,000	Total	12,62,000

Additional Information:

- 1) Municipal valuation of House Property is Rs.2,89,000.
- 2) Repairs & Maintains include Rs.15,000 for repairs for house property.
- 3) He invested Rs.60,000 in Equity Linked Saving Scheme (ELSS) for himself.
- 4) He paid Medical Insurance premium of Rs.12,000/- by cheque for himself and spouse.

Compute the Net Taxable Income of Mr. Divakar Raorane for the assessment year 2023-24.

Q.4 A. Mr. Siddheshwar purchased a residential Property for Rs 8,25,000 on 14th March, 1998. (10)

Additional information related to property was as follows:

1. Fair market value as on 1st April, 2001 was Rs. 9,75,000
2. Cost of construction of 1st floor in the financial year 2007-08 Rs. 3,50,000
3. Cost of construction of 2nd floor in the financial year 2014-15 Rs. 5,00,000
4. He sold the above property on 12-01-2023 for Rs.90,00,000 and paid brokerage of Rs. 1,40,000.
5. He purchased new residential property for Rs. 25,00,000 on 02-02-2023.
6. He also invested Rs.4,00,000 in eligible bonds issued by National Highway Authority of India (NHAI) On 03-03-2023.

Compute his Capital Gain for the Assessment Year 2023-24.

Relevant Cost Inflation Indices are as follows:

Financial Year	Cost Inflation Index
2001-02	100
2007-08	129
2014-15	240
2022-23	331

Q.4 B. Mr. Vinay, an Indian citizen, leaves India on 11-12-2022 for the first time, to work as an officer of a company in Slovenia. Determine his residential status for the assessment year . 2023-24. (10)

OR

Q.4 C. Mr. Dharmendra furnishes you the following particulars for the previous year ending 31st March,2023. He requests you to compute the taxable capital gain for Assessment year 2023-24. (10)

- 1) He purchased residential property on 15th February, 1998 for Rs. 9,00,000
- 2) Fair Market Value on 1st April, 2001 was Rs.10,00,000.
- 3) He sold on 15th October, 2022 his residential property for Rs. 95,00,000.
- 4) Expenses on transfer amounted to Rs. 1,25,000.
- 5) **He incurred expenses on improvement:**
Rs. 2,10,000 in the financial year 2007-08
Rs. 3,80,000 in the financial year 2019-20.
- 6) He purchased a new residential house for Rs. 40,00,000 on 22th November, 2022
- 7) He deposited Rs. 9,50,000 in eligible bonds issued by Rural Electrician Corporation Limited (RECL) on 17th December, 2023.

Relevant Cost Inflation Indices are as follows:

Previous Year	Cost Inflation Index
2001-02	100
2007-08	129
2019-20	289
2022-23	331

Q.4 D: Mr. Tushar has earned the following income during the previous year ended on 31st March, 2023. (10)

Particulars	Rs.
1) Income from business in Pune, controlled from U.S.A.	3,75,000
2) Income from agriculture in Bangladesh	5,50,000
3) Rent from house in Nasik, received in London	1,25,000
4) Professional fees earned in India, received in Sri Lanka	1,00,000
5) Royalty from a company in Japan, received in U.K.	2,25,000
6) Interest credited to ABC Bank, New York Branch	1,20,000
7) Income from business in U.K. controlled from Mumbai	2,00,000
8) Amount brought into India out of the past untaxed profits earned outside India	1,44,500

Compute his total income for the assessment year 2023-24 assuming as follows:

- He is Resident and Ordinarily Resident
- He is Non Resident

Q.5 A. State the exempt Income under Section 10 of the Income Tax Act. (10)

B. Discuss the provisions of Depreciation under Section 32 and explain the concept of Block of Assets. (10)

OR

Q.5.C Write Short notes on: **(any four)** (20)

- Definition of Assessee and Assessment
- Exceptions to the Basic Conditions of Residential Status of an individual
- Pre-construction period interest
- Deductions under Section 80 DD
- Taxability of Gift
- Gross Total Income and Net Total Income.

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का हे कृपया तपासून घ्या.

सूचना : १. सर्व प्रश्न हे अंतर्गत निवडीनुसार अनिवार्य आहेत.

२. जेथे दिलेले असेल तेथे अंतर्गत पर्यायांचा वापर करा.

३. उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवतात.

४. सर्व प्रश्नांची उत्तरे करनिर्धारण वर्ष २०२३-२४ मध्ये दिली पाहिजेत.

५. तुम्ही केलेली टाचणे उत्तराचा भाग असेल.

६. साधे गणकयंत्र वापरण्याची परवानगी आहे.

७. मराठी रुपांतराबाबत कोणतीही अडचण असल्यास मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका ग्राह्य धरावी.

प्र. १ अ) खालीलवाक्येसुयोग्यपर्यायनिवडूनपुन्हालिहा. (कोणतेही दहा)

(१०)

१. भारतात मिळविलेले आणि मिळालेले उत्पन्न _____ च्या करपात्र आहे.

(अ) फक्त रहिवासी आणि सामान्य रहिवासी

(ब) रहिवासी परंतु केवळ सामान्य रहिवासी नाही

(क) केवळ अनिवासी.

(ड) व्यक्तींच्या तिन्ही निवासी श्रेणी.

२. कर्मचार्याला मिळालेली स्वैच्छिक सेवानिवृत्ती भरपाई _____ रुपयांपर्यंत सूट आहे.

(अ) २०,००,०००.

(ब) १०,००,०००.

(क) ५,००,०००.

(ड) ३,५०,०००

३. वैधानिक भविष्य निर्वाह निधीतून सेवानिवृत्तीवर एकरकमी देय _____ आहे.

(अ) सूट.

(ब) मूळ वेतनाच्या १२% पर्यंत सूट.

(क) ९.५% व्याज दरापर्यंत सूट.

(ड) प्राप्त झालेल्या रकमेच्या ५०% पर्यंत सूट.

४. बांधकाम पूर्ण झाल्यावर, गृह कर्जावरील पूर्व-बांधकाम कालावधीचे व्याज _____ हप्त्यांमध्ये वजावट म्हणून अनुमत आहे

(अ) एक

(ब) तीन

(क) पाच

(ड) सात.

५. _____ ही पगाराच्या शीर्षकाखाली केलेली कपात नाही.

(अ) मानक वजावट.

(ब) मनोरंजन भत्ता.

(क) रोजगारावरील कर

(ड) कर्जावरील व्याज

६. उपदान प्रदान अधिनियम अंतर्गत समाविष्ट असलेल्या व्यक्तीसाठी उपदानाच्या करमुक्तीची सूटची गणना करताना, वेतन _____ चा संदर्भ देते.

(अ) मूळ अधिक महागाई भत्ता

(ब) निव्वळ करपात्र पगार

(क) एकूण पगार

(ड) मूळ अधिक महागाई भत्ता अधिक उलाढालवर दलालीची टक्केवारी

७. असूचीबद्ध शेअर्सच्या बाबतीत, शेअर्स होल्डिंगचा कालावधी _____ असेल तर लघुकालीन भांडवली नफा उद्धवतो.

- (अ) ३६ महिन्यांपेक्षा जास्त नाही (ब) १२ महिन्यांपेक्षा जास्त नाही
(क) २४ महिन्यांपेक्षा जास्त नाही (ड) १० महिन्यांपेक्षा जास्त नाही

८. धडा VI A अंतर्गत वजावट _____ पेक्षा जास्त असू शकत नाही.

- (अ) रु.१,५०,००० (ब) एकूण एकूण उत्पन्न
(क) निव्वळ करपात्र उत्पन्न (ड) रु.२,५०,०००

९. _____ ची गणना करतानाच खर्चाच्या अनुक्रमणिकेला परवानगी दिली जाईल.

- (अ) केवळ अल्पकालीन भांडवली नफा. (ब) केवळ दीर्घकालीन भांडवली नफा
(क) केवळ मध्यम मुदतीचा भांडवली नफा (ड) दोन्ही अल्पकालीन आणि दीर्घकालीन भांडवली नफा

१०. खालील वरून, ----- आयकर कायदा, १९६१ च्या २(१४) मध्ये परिभाषित केल्यानुसार भांडवली मालमत्ता आहे.

- (अ) शहरी शेतजमीन (ब) वैयक्तिक स्कूटर (क) वैयक्तिक भांडी (ड) वैयक्तिक गाडी

११. संपादनाच्या वर्षात कोणतीही मालमत्ता ----- दिवसांपेक्षा कमी वापरल्यास, घसारा दर हा आयकर कायदा १९६१ नुसार सामान्य दराच्या ५०% असेल.

- (अ) १८० (ब) ९० (क) ३६५ (ड) ४५

१२. नियोक्त्याने प्रदान केलेल्या भाड्याच्या मुक्त निवासाचे मूल्य ----- अनुलाभ आहे.

- (अ) करपात्र (ब) केवळ निर्दिष्ट कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत करपात्र (क) करपात्र नाही (ड) ५०% करपात्र आहे

प्र.१ (ब) खालील विधाने चूक कि बरोबर ते लिहा. (कोणतेही दहा) (१०)

- शिव शक्ती मित्र मंडळ व्यक्तींची संघटना म्हणून आयकर अंतर्गत मूल्यांकन करण्यायोग्य आहे.
- शीर्षक पगार अंतर्गत मानक वजावट U/s १६(१) रुपये ५०,००० पेक्षा जास्त असू शकत नाही.
- रजा रोखीकरण मध्ये कमाल रु.३,००,००० पर्यंत सूट आहे.
- भारताबाहेर कमावलेले आणि मिळालेले उत्पन्न रहिवासी आणि सामान्य रहिवाशांना करपात्र नाही.
- तस्करीचे उत्पन्न आयकर कायद्यांतर्गत करपात्र नाही, ते बेकायदेशीर आहे.
- जेव्हा दावा केला जातो तेव्हाच घसारा परवानगी दिली जाते.
- घसारायोग्य व्यवसाय मालमत्तेच्या हस्तांतरणावरील भांडवली नफा हा नेहमीच अल्पकालीन भांडवली नफा असतो.
- भांडवली मालमत्तेच्या अनिवार्य संपादनावर भरपाई किंवा वाढीव भरपाईवर मिळालेल्या व्याजाच्या मार्गाने मिळणारे उत्पन्न इतर स्रोतांच्या शीर्षकांतर्गत शुल्क आकारले जाते.
- एकूण पाच उत्पन्नाचे प्रमुख आहेत.
- राजकीय पक्षाला देणगी हा एक स्वीकार्य व्यावसायिक खर्च आहे.
- कारखान्यात वापरल्या जाणाऱ्या यंत्रांच्या जीर्ण झालेल्या भागाची दुरुस्ती हा आयकर कायदा, १९६१ अंतर्गत स्वीकार्य खर्च आहे.
- भारतीय नागरिकाचा दर्जा नेहमीच निवासी असतो.

प्र.२.अ) डॉ. संजय घोषे हे डॉ वाय. वाय. पाटील इन्स्टिट्यूट ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंट मध्ये सहयोगीप्राध्यापक आहेत. ३१ मार्च २०२३ रोजी संपलेल्या त्याच्या मागील वर्षाच्या उत्पन्नाबाबत पुढील माहिती दिली आहे. या वरून करनिर्धारण वर्ष २०२३-२४ करिता त्यांचे करपात्र उत्पन्न निश्चित करा. १०

अनुक्रमांक	तपशील	रक्कम (रु.)
१	मासिक मूल वेतन	१,३५,५००
२	मूल वेतनाच्या ४२% महागाई भत्ता	
३	व्यावसायिक कर	२,५००
	इतर माहिती :	
४	क्रॉसवर्ड पझल मधून त्यांना उत्पन्न मिळाले	५९,०००
५	त्यांनी 'कॅफेटेरिया मॅनेजमेंट' या विषयावर पुस्तक लिहिले असून त्याला प्रकाशकाकडून रॉयल्टी मिळाली आहे	६७,०००
६	नवीन पेन्शन फंडात त्यांनी योगदान दिले	१,४०,०००
७	त्याने स्वतः चेक द्वारे २०,००० रुपयांचा वैद्यकीय विम्याचा हप्ता भरला.	

प्र.२. ब) श्री अश्वघोषाने ३१ मार्च २०२३ रोजी संपलेल्या मागील वर्षासाठी दिलेल्या खालील माहितीवरून, यावरून करनिर्धारण वर्ष २०२३-२४ करिता त्यांचे करपात्र उत्पन्न निश्चित करा. (१०)

तपशील	घर परळ रु.	घर पनवेल रु.
दर्जा	भाड्याने दिलेले	स्वतःचे वास्तव्य
सुयोग्य भाडे (दरमहा)	६०,०००	५५,०००
भाडे मिळाले (प्रतिवर्षी)	८,००,०००	निरंक
नगरपालिका कर	३२,०००	२५,०००
घरासाठी १ एप्रिल २०२२ रोजी घरबाधण्यासाठी घेतलेल्या कर्जावरील व्याज	निरंक	२, २५,०००
देखभाल शुल्क	५५,०००	७५,०००
इतर माहिती		
कंपनीतून मुदत ठेवीवरील व्याज		३२,०००
त्यांनी नॅशनल सेव्हिंग सर्टिफिकेटमध्ये रु६०,००० गुंतवले		
गोखले इज्युकेशन सोसायटी नाशिक (मान्यताप्राप्त) मधून डेटा सायन्समध्ये पदव्युत्तर शिक्षण घेणाऱ्या त्यांच्या मुलासाठी बँक ऑफ इंडियाकडून घेतलेल्या शैक्षणिक कर्जावर त्यांनी रु. ३२,००० व्याज दिले.		

किंवा

प्र.२ (क) श्री घनश्याम हे मेसर्स ए.बि.सी लिमिटेड मध्ये एच आर व्यवस्थापक म्हणून नोकरीला आहेत. त्याने तुम्हाला मागील वर्ष २०२२-२३ साठी खालील उत्पन्नाचे तपशील दिले आहेत. तुम्हाला २०२३-२४ च्या मूल्यांकन वर्षासाठी त्याच्या निव्वळ करपात्र उत्पन्नाची गणना करण्यास सांगितले जाते. (२०)

१. मूल वेतन ८०,००० रुपये प्रति महिना
२. दरमहा २५,००० रुपये महागाई भत्ता
३. घरभाडे भत्ता ५०,००० रुपये प्रति महिना
(करमुक्त रुपये २०,००० प्रति महिना)
४. लॅपटॉपचे अनुज्ञेय मूल्य रु. २,१०,००० प्रतिवर्षी
५. निश्चित वैद्यकीय भत्ता रु २०,००० प्रतिवर्षी
६. करमणूक भत्ता ६००० रुपये प्रति महिना.
७. वैद्यकीय विम्यांचा हप्ता रु १५,०००
८. त्यांनी सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधीमध्ये रु. २,००,००० गुंतवले.

ते दोन घरांच्या मालमत्तेचा मालक देखील आहे.

तपशील	घराची मालमत्ता १ (स्वयं-निवासी हेतू) रु.	घराची मालमत्ता २ भाड्याने दिले रु.
महानगरपालिका मूल्यांकन	१०,००,००० प्रतिवर्षी	६,००,००० प्रतिवर्षी
सुयोग्यभाडे	८,००,००० प्रतिवर्षी	८,००,००० प्रतिवर्षी
प्रत्यक्ष भाडे प्राप्त झाले	-	८५,००० दरमहा
महानगरपालिका कर	९०,०००	६०,००० (भाडेकरुने भरला)
गृह कर्जावरील व्याज	२,५०,०००	२,००,०००
पाणी बिल	१०,००० प्रतिवर्षी	५,००० प्रतिवर्षी
परिसर देखभाल	१,२०० दरमहा	८०० दरमहा.

प्र. ३. अ) ३१ मार्च २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी श्रीमती उर्वशी पंडित यांच्या मालकीच्या "मेसर्स फॅशनेबल आर्ट" चे नफा आणि तोटा खाते खालीलप्रमाणे आहे. (२०)

३१ मार्च २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षा करता नफा – तोटा पत्रक

तपशील	रु	तपशील	रु
पगार	३,६०,००	ढोबळ नफा	१०,४२,८००
दूरध्वनी खर्च	१२,६५०	बँकेच्या बचत खात्या वरील व्याज	१३,९००
कार्यालयीन खर्च	४२,०००	टार्इम ठेवीवर व्याज	४०,०००
व्यवसाय कर	२,५००	भारतीय कंपनीतून लाभांश	१०,०००
कर्मचारी प्रोत्साहन	४८,८००		
छपाई आणि स्टेशनरी	४,५००		

घसारा	१२,०००		
लॅपटॉप खरेदी	५८,०००		
जाहिरात	५२,०००		
वैयक्तिक कर्जावरील व्याज	२२,०००		
सीमा शुक्ल भरली	४५,०००		
निव्वळ नफा	४,४७,२५०		
एकूण	११,०६,७००	एकूण	११,०६,७००

इतरमाहिती:

- आयकर नियमानुसार घसारा रु १०,००० इतका आहे.
 - राजकीय पार्टीचे स्मरणिका जाहिरातीकरता रु. १५,००० खर्चाची रक्कम जाहीतातील समाविष्ट आहे..
 - LIC च्या पेन्शन फंडात रु. २५,००० भरले.
 - ULIP योजने मध्ये रु. ८०,००० गुंतविले.
 - व्यवसायातील खाते लिहिण्याकरता, तिचा मुलगा श्री उमेश पंडित B.com पदवीधरास, रु. ६०,००० (रु. ५,००० दर महा) दिले, हे वेतनामध्ये समाविष्ट आहे.
- या वरून करनिर्धारित वर्ष २०२३-२४ करिता श्रीमती रिया रघुनाथचे करपात्र उत्पन्न निश्चित करा.

किंवा

प्र.३. ब) ३१ मार्च २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी श्री. दिवाकर रावराणे यांच्या मालकीच्या "मेसर्स क्वालिटी हाउस" चे नफा आणि तोटा खाते खालीलप्रमाणे आहे. (२०)

३१ मार्च २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षा करता नफा – तोटा पत्रक

तपशील	रु	तपशील	रु
वेतन	३,१०,०००	ढोबळनफा	९,६४,८००
वीज खर्च	९,५००	भाड्याने दिलेल्या घराचे भाडे मिळाले	२,८७,०००
महापालिका कर	१०,०००	F.Y २०२१-२२ साठी वसूल केलेले अवास्तव भाडे	१०,२००
व्यवसाय कर	२५००		
आयकर	१२,४००		
वाहतूक खर्च	४५,२००		
घसारा	१०,५००		
दुरुस्ती आणि देखभाल	२५,५००		
व्यावसायिक शुल्क दिले	१२,०००		
गृहकर्जावरील व्याज	५०,०००		
फर्निचर खरेदी	८२,०००		
निव्वळनफा	६,९२,४००		
एकूण	१२,६२,०००	एकूण	१२,६२,०००

अतिरिक्त माहिती:

- घराच्या मालमतेवर महानगरपालिकेचे मूल्यांकन रु २,८९,००० आहे.
- दुरुस्ती आणि देखभाल यामध्ये घराच्या मालमतेच्या दुरुस्तीसाठी रु १५,००० समाविष्ट आहेत.
- त्याने स्वतःसाठी इक्विटी लिंकड सेव्हिंग स्कीम मध्ये रु ६०,००० ची गुंतवणूक केली.

4) त्याने स्वतः आणि जोडीदारासाठी चेकद्वारे रु१२,०००/- चा वैद्यकीय विमा प्रीमियम भरला.
२०२३-२४ च्या मूल्यांकन वर्षा करिता श्री. दिवाकर रावराणे यांच्या करपात्र उत्पन्नाची निश्चित करा.

प्र.४अ) श्री सिद्धेश्वर यांनी १४ मार्च १९९८ रोजी ८,२५,००० रुपयांना निवासी घर खरेदी केली. (१०)

घराशी संबंधित अतिरिक्त माहिती खालील प्रमाणे आहे:

१. १ एप्रिल २००१ रोजी सुयोग्य बाजार मूल्य रु. ९,७५,०००.
२. आर्थिक वर्ष २००७-०८ मध्ये पहिल्या मजल्याच्या बांधकामाची किंमत रु. ३,५०,०००.
३. आर्थिक वर्ष २०१४-१५ मध्ये दुसऱ्या मजल्याच्या बांधकामाची किंमत रु. ५,००,०००.
४. त्यांनी हे घर १२-०१-२०२३ रोजी रु ९०,००,००० रुपयांना विकले आणि रु १,४०,००० दलाली दिली.
५. त्यांनी ०२-०२-२०२३ रोजी एक निवासी घर रु २५,००,००० रुपयांना विकत घेतले.
६. ०३-०३-२०२३ रोजी भारतीय राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणाने (NHAI) जारी केलेल्या कर्ज रोखेमध्ये त्यांनी रु ४,००,००० गुंतवले.

कर निर्धारण वर्ष २०२३-२४ करदात्यांचा भांडवली नफा निश्चित करा.

संबंधित खर्च महागाई निर्देशांक खालीलप्रमाणे आहेत:

आर्थिक वर्ष महागाई खर्च निर्देशांक

२००१-०२ १००

२००७-०८ १२९

२०१४-१५ २४०

२०२२-२३ ३३१

प्र.४ ब) श्री विनय, एक भारतीय नागरिक, स्लोव्हेनियामधील एका कंपनीत अधिकारी म्हणून काम करण्यासाठी, ११/१२/२०२२ रोजी प्रथमच भारत सोडतो. त्यांचा कर निर्धारण वर्ष २०२३-२४ करता निवासी दर्जा निश्चित करा.

(१०)

किंवा

प्र.४.क) श्री धर्मेद्र तुम्हाला ३१ मार्च, २०२३ रोजी संपणाऱ्या मागील वर्षाचे तपशील देत आहेत. कर निर्धारण वर्ष २०२३-२४ करदात्यांचा भांडवली नफा निश्चित करा. (१०)

१. त्यांनी १५ फेब्रुवारी १९९८ रोजी ९,००,००० रुपयांना निवासी मालमत्ता खरेदी केली.

२. दि. १ एप्रिल २००१ रोजी सुयोग्य मूल्य १०,००,००० रुपये होते.

३. दि. १५ ऑक्टोबर २०२२ रोजी त्यांनी सदर गृह मालमत्ता ९५,००,००० रुपयाला विकली.

४. हस्तांतरणासाठी खर्च रु. १,२५,०००.

५. त्याने सुधारणेसाठी खर्च केला:

२००७-०८ या आर्थिक वर्षात रु. २१००००.

२०१९-२० या आर्थिक वर्षात रु. ३८००००.

६. दि. २२ नोव्हेंबर २०२२ रोजी त्याने ४०,००,००० रुपयाला नवीन निवासी घर खरेदी केले.

७. १७ डिसेंबर २०२३ रोजी ग्रामीण विद्युत महामंडळ लिमिटेड (RECL) खुले केलेले कर्जरोखे रु ९,५०,००० गुंतवले.

संबंधित खर्च महागाई निर्देशांक खालील प्रमाणे आहेत:

आर्थिकवर्ष महागाईखर्चनिर्देशांक

२००१-०२	१००
२००७-०८	१२९
२०१९-२०	२८९
२०२२-२३	३३१

प्र.४.ड)दि. ३१मार्च, २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षा अखेरीस श्री तुषार यांनी मिळवलेल्या उत्पन्नाची खालील माहिती देत आहेत. (१०)

तपशील	रु
१. यू.एस.ए.कडून नियंत्रित,पुण्यातील व्यवसायातून मिळणारे उत्पन्न.	३,७५,०००
२. बांगलादेशातील शेतीतून मिळणारे उत्पन्न	५,५०,०००
३. नाशिकमधील घराचे भाडे,लंडनमध्ये मिळाले	१,२५,०००
४. भारतात कमावलेले व्यावसायिक शुल्क,श्रीलंकेत मिळाले	१,००,०००
५. जपानमधील कंपनीकडून रॉयल्टी, यू.के. मध्ये मिळाली	२,२५,०००
६.बँक कडून, न्यूयॉर्क शाखेत व्याज जमा केले	१,२०,०००
७. यूकेमधील व्यवसायातून मिळणारे उत्पन्न मुंबईतून नियंत्रित होते	२,००,०००
८.भारताबाहेर कमावलेल्या भूतकाळातील कर न लावलेल्या नफ्यातून भारतात आणलेली रक्कम	१,४४,५००

करनिर्धारणवर्ष २०२३-२४ करिता त्यांचे करपात्र उत्पन्न निश्चित करा.

जर ते (अ) सामान्यतः निवासी असतील (ब) सामान्यतः निवासी नसतील

प्र.५अ)आयकर कायद्याच्या कलम १० अंतर्गत करमुक्त उत्पन्न सांगा. (१०)

प्र.५ब) कलम ३२ अन्वये घसाराच्या तरतुदींची चर्चा करा आणि मालमत्तेचा ब्लॉक ही संकल्पना स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

प्र.५. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) (२०)

१. मुल्यांकन आणि मूल्यांकनाची व्याख्या
२. एखाद्या व्यक्तीच्या निवासी स्थितीच्या मूलभूत अटींना अपवाद
३. बांधकामपूर्व कालावधीचे व्याज
४. कलम ८० DD अंतर्गत वजावट
५. भेटवस्तूची करपात्रता
६. एकूण उत्पन्न आणि निव्वळ एकूण उत्पन्न
